

Mötes- och resepolicy i Malmö stad, med tillhörande riktlinjer

Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2020-11-17
Version: 1.0
Ansvarig: Carina Tempel
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: HR-avdelningen

Innehållsförteckning	
Bakgrund	3
Inledning till mötes- och resepolicy med riktlinjer	4
Resor i tjänsten	4
Flyg	4
Användning av privat bil i tjänsten	4
Mötes- och resepolicy i Malmö stad	6
Mötes- och resepolicyn gäller för alla inom Malmö stad	6
Prioritering vid möten och resor i tjänst	6
Resfritt möte	6
Resor i tjänsten lokalt inom Malmö	6
Resor i tjänsten inom Skåne och Köpenhamns-regionen	6
Inrikes resor i tjänsten	6
Internationellt	7
Information om reseräkningar, försäkringar och ersättning	7
Att tänka på	7
Riktlinjer för Malmö stads möten och resor	8
Att mötas utan att träffas	8
Att välja färdstätt	8
Gång eller cykel	8
Buss eller tåg	8
Bil	8
Taxi	9
Privat bil	9
Flyg	9
Boka resa i tjänsten	9
Betalkort och poängsystem	9
Säkra resor	9
Alkohol	9
Logi	10
Ordna konferens	10
Resor till och från arbetet	10
Ansvar	10
Uppföljning	10

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2019 att ge kommunstyrelsen, i samarbete med servicenämnden och med stöd av miljönämnden, i uppdrag att arbeta fram en ny resepolicy.

I uppdragsdirektivet som kommunstyrelsen beslutade om i maj 2019 (STK-2019-104) framgår att ”En kartläggning och utredning ska genomföras med syfte att, utifrån resultat av efterlevnad, revidera resepolicy och riktlinjer samt utreda möjlighet till klimatväxlingsmodell.”

Som en första del i uppdraget med att revidera resepolicy togs rapporten ”Uppföljning av nuvarande resepolicy med förslag till fortsatt arbete samt möjlighet till klimatväxlingsmodell” fram. Kommunstyrelsen beslutade att godkänna rapporten i november 2019 (STK-2019-1249).

Rapporten presenterade en uppföljning av resepolicy, förslag på fortsatt arbete som framgångsfaktorer för hållbara resor och möten samt förutsättningar för en klimatväxlingsmodell avseende Malmö stads förvaltningar.

Åtterrapporing av arbetet har skett i ärende STK-2020-791 och genom remissförfarande. Förslaget till ny mötes- och resepolicy med tillhörande riktlinjer har remissbehandlats hos samtliga Malmö stads nämnder, helägda bolag samt fackliga organisationer. Förslagen om klimatväxlingsmodell och förmånsnyckel har remissbehandlats hos samtliga nämnder och fackliga organisationer. Dessa redovisas i separata ärenden.

Inledning till mötes- och resepolicy med riktlinjer

Resor i tjänsten

Under 2018 var Malmö stads totala koldioxidutsläpp för tjänsteresor ca 1,2 miljoner kg. Flyg, nationellt och internationellt, stod för 86 procent av dessa utsläpp. Privat bil i tjänst utgjorde 11 procent av koldioxidutsläppen. Under 2019 var motsvarande utsläpp 940 000 kg. År 2020 har, med anledning av Covid-19-pandemin, inneburit en helt förändrad situation när det gäller att mötas i tjänsten. De allra flesta möten har sedan mars månad genomförts resfritt, med hjälp av digitala verktyg istället för resor med olika färdmedel. Genom den förändrade omvärldssituationen har förmågan till, och vinsterna med, att genomföra möten, föreläsningar och utbildningar digitalt ökat i organisationen.

Genom att förändra res- och mötesvanor är det möjligt att – förutom att minska klimatpåverkan – bidra till en minskning av stadens kostnader för resor. Om resan ersätts med ett digitalt möte uppstår ingen reskostnad alls. I de flesta fall är resor med tåg billigare än med flyg och att välja gång, cykel eller kollektivtrafik istället för bil eller taxi innebär också lägre eller inga kostnader.

Det behövs en tydligare prioritering och ansvarsfördelning Malmö stads förvaltningars och helägda bolags tjänsteresor. Det har saknats incitament till att välja tåg före flyg, eller cykel före bil och det har funnits brister i uppföljningen av resvanorna. Varje förvaltnings klimatavtryck behöver synliggöras så att anpassade åtgärder kan genomföras och följas upp. Först då är det möjligt att få till stånd den beteendeförändring som behövs för att Malmö ska bli en klimatneutral stad.

Med utgångspunkt från tidigare års resvanor innehåller förslaget till Mötes- och resepolicy, med tillhörande riktlinjer ett tydliggörande av hur Malmö stads beslutsfattare ser på användning av privat bil i tjänst och användning av flyg vid tjänsteresor.

Flyg

Av det totala antalet flygresor inrikes åren 2018 och 2019 var drygt 85 procent resor till eller från Stockholm. Flygets stora klimatpåverkan gör att behovet av att minska antalet flygresor är stort och vinsterna är flera. En resepolicy med tydliga riktlinjer kring flyg kan bidra både till miljövinster och ekonomiska besparingar genom att tåg väljs eller genom att resan ersätts med digitalt möte. En beteendeförändring kan även bidra till förbättrad hälsa liksom till bättre goodwill och ett starkare arbetsgivarvarumärke.

Användning av privat bil i tjänsten

Användning av privat bil i tjänsten står, efter flyg, för det största koldioxidutsläppet när det gäller resor i tjänsten. En reduktion av användandet av privat bil till förmån för gång, cykel eller kollektivtrafik skulle innebära förbättringar för miljön, möjliggöra ökad säkerhet och bättre hälsa¹ för medarbetare samt en minskning av kostnaderna. I de fall bil är nödvändigt finns det möjlighet för Malmö stads förvaltningar och helägda bolag att leasa

¹ Trafikverket: Om gång och cykling, hälsa och en hållbar utveckling 2015:153

personbilar med höga miljö – och säkerhetskrav istället för att använda privat bil där miljö- och säkerhetsstandard inte är känd. Malmö stad som arbetsgivare bör inte kräva att privat bil i tjänsten ska användas. Genom en restriktiv beslutshandling är det möjligt att reducera användning av privat bil i tjänst.

Mötes- och resepolicy i Malmö stad

Goda kontakter inom Malmö stad, med andra kommuner i Sverige och med andra delar av världen är en viktig del av Malmös stads utvecklingsarbete. Vi som arbetar inom Malmö stads förvaltningar och helägda bolag har ett ansvar för att minska vår klimatpåverkan och att vara ett föredöme i vårt agerande. Vi har också ett ansvar för att använda skattepengar på ett klokt sätt. Det är därför viktigt att våra möten och tjänsteresor genomförs så klimatvänligt, kostnadseffektivt och säkert som möjligt.

Mötes- och resepolicyn gäller för alla inom Malmö stad

Malmö stads mötes- och resepolicy gäller för alla som arbetar inom Malmö stad, det vill säga medarbetare, förtroendevalda och anställda i helägda bolag. Den gäller alla möten och resor i tjänsten. Som medarbetare har du ett eget ansvar för att följa policyn. Du som är chef ansvarar för att skapa förutsättningar för att policyn och riktlinjerna följs av alla i verksamheten. Om särskilda skäl finns kan närmaste chef besluta om undantag vad gäller val av färdmedel. Med särskilda skäl avses verksamhetens förutsättningar eller den enskildes livssituation.

Prioritering vid möten och resor i tjänst

Resfritt möte

Ibland kan det vara av stor vikt att träffas fysiskt men i många fall kan ett möte genomföras på distans. Innan beslut fattas om en resa ska du alltid undersöka möjligheterna att genomföra mötet digitalt. Utrustning och utbildning tillhandahålls av respektive förvaltning eller bolag.

Resor i tjänsten lokalt inom Malmö

Att gå, cykla eller åka kollektivt ska alltid vara första alternativet vid resor inom staden.

Om du måste välja bil, väljer du Malmö stads bilar eller förvaltningens bilpooler. De följer aktuella miljö- och säkerhetskrav. Om du måste välja taxi, använd de avtal Malmö stad har tecknat. I avtalen ställs krav som går i linje med stadens mål gällande miljö, trafiksäkerhet och kostnadseffektivitet.

Resor i tjänsten inom Skåne och Köpenhamns-regionen

Använd kollektiva färdmedel som buss eller tåg vid resor inom Skåne eller Köpenhamnsregionen.

Om du måste välja bil väljer du Malmö stads bilar eller förvaltningens bilpooler. De bilarna följer aktuella miljö- och säkerhetskrav.

Inrikes resor i tjänsten

Välj i första hand tåg vid tjänsteresor inom Sverige. Välj alltid tåg före flyg vid resor till och från Stockholm. För att ta dig till och från tåg-, busstation eller flygplats använder du i första hand ett transportsätt som ger låg miljöbelastning, exempelvis tåg eller buss.

Internationellt

Överväg att ta tåg före flyg, framför allt vid resor inom norra Europa. För att ta dig till och från tåg-, busstation eller flygplats använder du i första hand ett transportsätt som ger låg miljöbelastning, exempelvis tåg eller buss.

Information om reseräkningar, försäkringar och ersättning

Information om tjänsteresor, försäkringar, reseräkningar och traktamente finns tillgänglig på intranätet.

Att tänka på

- Digitala möten kan ofta vara ett alternativ till fysiska möten
- Om en resa är nödvändig, föregå med gott exempel och välj färdstätt med låg miljöbelastning.
- Självklart följer du alla lagar och bestämmelser samtidigt som du visar hänsyn i trafiken.
- När du ska bedöma restiden inkluderar du tiden för resan, väntetider under resan, tid för parkering, gångtid och väntetid mellan ankomst och mötets början.
- Bokningar och resor ska följa de styrdokument, riktlinjer och avtal som kan ha påverkan.
- Planera dina möten och resor i så god tid som möjligt.

Riktlinjer för Malmö stads möten och resor

Riktlinjerna ska förtydliga Malmö stads mötes- och resepolicy och ge vägledning och direktiv för medarbetare och chefer i förvaltningarna om vad som gäller vid resor i tjänsten och möten. Förvaltningarna har ansvar för att skapa goda förutsättningar för chefen i chefsuppdraget. Riktlinjerna ska bidra till en trygg och säker arbetsmiljö, minimera miljö- och klimatpåverkan, hålla nere kostnaderna och vårda Malmö stads varumärke. De ska också visa Malmö stads hänsynstagande till den enskildes livssituation.

Att mötas utan att träffas

Ibland kan det vara av stor vikt att träffas fysiskt men den billigaste, mest miljövänliga och säkraste resan är den som inte behöver göras. Det sparar tid, pengar och miljö att mötas på distans. Om du ska delta i eller anordna ett möte överväg alltid om det finns alternativ till att resa, till exempel telefonmöte, videokonferens eller webbmöte. Genom att planera i god tid kan möjligheten för en digital medverkan öka. Du som är chef har ansvar för att möjliggöra användning av digitala alternativ, såväl avseende utrustning som utbildning.

Att välja färdstätt

I första hand ska alternativet resfritt möte väljas.

Om det krävs en tjänsteresa ska färdstätt med låg miljö- och klimatbelastning väljas. I de fall en resa ska bokas blir det billigare om den bokas i god tid.

Gång eller cykel

Att gå eller cykla ska alltid vara det första alternativet vid resor inom staden. Du som är chef ansvarar för att tjänstecyklar finns lätt tillgängliga och att de är lagenligt utrustade. Du ansvarar också för att det finns cykelhjälm, regnkläder och reflexväst.

Buss eller tåg

Att välja kollektiva färdmedel vid lokala resor är ekonomiskt och miljöriktigt. Du som är chef ser till så att det finns enkla rutiner för medarbetarnas lokala buss- och tågresor. Tåg väljs alltid vid resor till och från Stockholm, även i de fall det innebär övernattnings. Tåg kan vara ett alternativ även vid längre resor eller vid resor inom norra Europa.

Bil

När digitalt möte, gång, cykel eller kollektivtrafik inte är möjligt, och behov av bil uppstår, ska Malmö stads bilar eller förvaltningens bilpooler användas i första hand. På dessa bilar ställs det höga miljö- och säkerhetskrav vilket minimerar miljö- och klimatpåverkan.

Vid bilkörning gäller att

- samåka eller samordna transporter
- köra sparsamt enligt exempelvis ecodriving-metoden
- tanka bilen med det avsedda mest hållbara drivmedlet

Taxi

Taxi kan användas vid resor längre än fem km. Taxi kan väljas för kortare sträckor om särskilda skäl finns alternativt om det saknas kollektiva färdmedel och tillgång till Malmö stads cyklar, bilar eller bilpoolsbilar. Om du måste åka taxi, använd de avtal Malmö stad har tecknat. Vid upphandlingar ställs krav utifrån bland annat miljöhänsyn, kostnad och trafiksäkerhet.

Privat bil

Privat bil ska undvikas. Om särskilda skäl finns kan undantag beslutas av din närmaste chef. Skriftligt avtal och att varje delsträcka överstiger fem kilometer är krav för att få ersättning i form av kilometerersättning. Avtalen omprövas årligen.

För att inte medarbetare ska behöva använda privat bil i tjänsten, ska varje förvaltning skapa alternativ för dessa resor. Du som chef skapar de rätta förutsättningarna vid bilkörning genom att se till att Malmö stads bilar eller bilpools används.

Flyg

Undersök alltid om det finns andra alternativ till färdstätt än flyg. Om det är möjligt ska du välja tåg före flyg även vid internationella resor. Tänk på att det går att välja olika färdmedel till och från resmålet.

Boka resa i tjänsten

Beställ din tjänsteresa med hjälp av den resebyrå Malmö stad har avtal med. Vid resor lokalt inom Skåne eller i Köpenhamnsregionen används i första hand Skånetrafikens företagsalternativ.

Betalkort och poängsystem

Om du har behov av att göra utlägg i tjänsten använder du i första hand Malmö stads betalkort. Privata betalkort med bonuspoäng ska inte användas i tjänsten.

Säkra resor

En olycka kan få stora konsekvenser för Malmö stad om många medarbetare reser tillsammans. Överväg därför olika avgångar eller transportsätt. Vid utlandsresor följs UD:s råd.

Vid användning av bil ska Malmö stads bilar väljas i första hand för resor i tjänsten. Där det finns särskilda skäl att använda privat bil i tjänst kan undantag beviljas skriftligen. Det är önskvärt att den privata bilen i dessa fall uppfyller samma krav som de krav vi ställer på Malmö stads bilar.

Var och en ansvarar för att ta sig fram på ett säkert sätt utifrån rådande situation.

Alkohol

I Malmö stads riktlinje avseende alkohol och droger (2016-01-26) fastställs ett förbud för alla medarbetare att bruka eller vara påverkad av alkohol och droger under arbetstid. Detta gäller normalt även vid representationsaktiviteter för

stadens anställda. Se ”Policy för alkohol vid representation i Malmö stad KF 2017”.

Logi

Vid resa ska boende bokas via Malmö stads upphandlade reseleverantör. I Malmö stad eftersträvas boende som har en hög miljöprofil, erbjuder etiskt certifierade och/eller ekologiska produkter, visar en positiv syn på jämställdhet och mångfald samt är fritt från pornografi (enligt beslut i kommunfullmäktige 2004-02-26, §40).

Ordna konferens

Möten och konferenser ska stärka Malmö stads profil som en hållbar stad. Välj en konferensanläggning som gör att kostnadseffektiva, miljöanpassade och säkra resor till och från konferensen blir möjliga. Välj anläggningar som kan nå genom kollektiva färdmedel och anpassa gärna start- och sluttider så att mötesdeltagarna kan ta sig dit och tillbaka på ett klimatsmart sätt.

För att minska resbehovet och öka tillgängligheten ska alltid möjligheten att delta digitalt erbjudas deltagarna, eller evenemanget webbsändas.

Resor till och från arbetet

Resorna till och från arbetet har en betydande miljö- och klimatpåverkan. Varje förvaltning bör därför

- informera om alternativ till bil och uppmuntra medarbetarna till att prova dessa
- erbjuda säker cykelparkering och gärna dusch och ombytesmöjligheter.

Ansvar

Varje chef har ansvar för att policyn och riktlinjerna efterlevs. Chefen ska:

- säkerställa att alla medarbetare känner till innehållet i policyn med tillhörande styrdokument.
- säkerställa att medarbetarna har kunskaper om kostnadseffektiva, säkra och miljöanpassade möten och resor, så att de förstår syftet med policyn och handlar därefter.
- säkerställa och följa upp att alla medarbetare fyller i reseräkning
- uppmuntra och följa upp att policyn efterlevs.

Varje medarbetare ansvarar för att möten och resor i tjänsten sker i linje med policyn.

Uppföljning

Resepolicyns efterlevnad ska följas upp som en del av nämndernas årliga uppföljning. Därutöver följer stadskontoret kontinuerligt upp efterlevnaden och kommunicerar med förvaltningarna. Kommungemensam uppföljning, och redovisning inom miljöområdet, ska även behandla Malmö stads förvaltningars tjänsteresor.